

О. Ю. Зайцев

Васильків Осип

ВАСИЛЬКІВ Осип (справж. – Крілик Йосип Васильович; 22. 07. 1898, с. Краковець, нині смт Яворів. р-ну Львів. обл. – 11. 09. 1941) – діяч комуністичного руху в Західній Україні. Навч. у Львів. університеті. У 1915–16 – один із засн. нелегал. Інтернац. рев. соціал-демократії; від 1919 – на службі в УГА. 1920 разом із *В. Роздольським* організовував комуніст. гуртки серед інтернов. вояків УГА в Чехо-Словаччині, заснував Комітет допомоги рев. руху у Сх. Галичині (Прага) і Закордон. комітет КП Сх. Галичини (Відень). У тому ж році повернувся до Львова, де став секр. ЦК КП Сх. Галичини; 1921–23 – лідер опозиц. частини цієї партії («розламівців»), яка виступала проти приєднання до Комуніст. робітн. партії Польщі. На Святоюрському процесі 1922–23 засудж. до 3-х р. позбавлення волі, звільнений під заставу. У 1923–28 – секр. ЦК КПЗУ, водночас від 1927 – чл. Політбюро ЦК КП Польщі, представник КПЗУ в Польс. секції Комінтерну. У 1927–28 на чолі більшості ЦК КПЗУ виступав проти політики Л. Кагановича в УСРР, підтримуючи О. Шумського, за що 18 лютого 1928 разом із своїми прибічниками («васильківцями») виключений із Комінтерну. Протягом 1929–32 перебував у польс. в'язниці, згодом виїхав із сім'єю в УСРР. У травні 1933 заарешт., засудж. за сфабриков. справою УВО. Розстріляний у Медведів. лісі (побл. м. Орел, РФ) при плановій ліквідації в'язнів у зв'язку із наближенням нім. військ.

Рекомендована література

1. I. Radziejowski. *Komunistyczna Partia Zachodniej Ukrainy (1929–1939): Węzłowe problemy ideologiczne*. Kraków, 1976;
2. Сливка Ю. Ю. *Сторінки історії КПЗУ*. Л., 1989.

Бібліографічний опис:

Васильків Осип / О. Ю. Зайцев // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32375>

